

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Elyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 „
 Vidéken: negyedévre . . . 5 „
 Egészévre 20 „

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 Heller.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
 Kéziratok nem adtnak vissza.

A kivándorlás.

Debreczen, június 30.

A képviselőház berekesztésének küszöbén Széll Kálmán miniszterelnök, a kihez, mint belügyminiszterhez a kivándorlás tárgyában interpellációt intéztek, kijelentette, hogy maga is elsőrangú fontosságúnak, szükségesnek és sürgősnek tartja a kivándorlásügyének rendezését és ezen véleményének megfelelően be is jelentette, hogy az erről szóló törvényjavaslat már készülőfélben van és ősszel már a képviselőház elé is terjeszti.

Épen a minap irtuk meg, hogy a belügyminiszteriumban azóta is serényen folynak e javaslat előmunkálatai.

Ezekből következik, hogy a ki- és bevándorlás kérdése, illetve ennek a felette fontos ügynek rendezése sokáig már függőben nem marad és mindazok, a kik valóban szívükön viselik a magyarság megerősítésének és megszilárdításának nemes ügyét, megnyugvást szerez-

zenek a kormány előrelátó és böles intézkedéseiben.

Ily körülmények között sohasem lehetett oly annyira aktuális a siófoki kivándorlási kongresszus, mint épen most, a mikor a kongresszus tanácskozásából temérdek tanulságot lehet meríteni és határozatai sok megszívlelni valót fognak nyújtani.

Ügyesen, mint a legutóbb Miskolczon tartott kongresszus temérdek, szomorú adatot tárt fel.

A felvidéki kivándorlás, a mely már szinte évtizedek óta tart és legutóbb már megdőbbséget arányokat öltött, már régóta foglalkoztatja nemcsak a hatóságokat, de már a társadalmi köröket is és megis volt a foganatja.

A felvidéki törvényhatóságok szigorú intézkedésekkel vették elejét a tömeg kivándorlásának és a lelketlen ügynököket, a kiknek esábitásai okozták számos elszegényedett család végső pusztulását, annyira, a mennyire a szegényes eszközök megengedték, megrendszabályozták.

Sokkal mélyebb hatást tett azonban a kormányra és a társadalomra egyaránt az a szomorú tapasztalat, hogy a kivándorlás szinte epidemiaszerűleg terjedt és a legutóbbi években már nemcsak a felvidékről és Erdély egyes részeiből, különösen a székelység földjéről, hanem a Duna és Tisza mellékéről és a Dunántul tiszta magyarság lakta vidékéről is megindult a kivándorlás kifelé.

Bizony-bizony ezek a tünetek méltán ejtik gondolkozóba az illetékes köröket.

A kivándorlás megakadályozásának épen tizenkettedik órája ütött és sürgősebb, halaszthatatlanabb feladatot alig ismerünk ennél.

Nagy tévedés volna azonban azt hinni, hogy a kivándorlást rendező törvény azonnal és hathatósan fog segíteni a bajokon.

A szociális törvényjavaslatok egész serege vár megalkotásra, hogy az elszegényedett magyarságnak, a zsellérségre és napszámra szorult embereknek és általában a munkásosztálynak a biztos megélhe-

A „Szabadság” tárczája.

Nyári levél

Írta: Makk Ádám.

— A boldogságról. —

Elmélkedjünk kissé. Az ilyen hosszú eső verte nyári nap csak arra való, hogy az ember elgondolkozzék azou, a miért az éven át szünet nélkül fárad, hogy szétboncsolja, tudatossá tegye azt, a mi más-kor vakon hajtja, ösztönszerűleg üzi előre. Ilyenkor van idő, hogy az ész behozza azt a darabot, a mit megállapítani kénytelen, ha a multatt a jelennel egybeveti. Elmélkedjünk kissé.

A boldogságról. Erről a bűvös álom képről, mely délibábként lebeg a szemek előtt, melyet kerget, mely után nyul mindenki, a ki a világegyetem nagy zakatolásában egyéni fenmaradásának biztosíté-

kait keresi, erről a remény foszlányáról mely szerte oszlik, mihelyt eléri, megfoghatja a kergető, mely üdvött adni csak a távolság páthoszával tud és a jelenbe érve semmisséggé törpül: mert nem más mint a jövőben való hit.

Azt mondják sokan: a boldogság, az, a mi a megelégedés. Az a tétlen emberi energia, mely csak a jelent látja, mely nem hasonlít elmult dolgokat a meglévőkhöz, mely nem von következtetést a mából a holnapra, hanem megáll egy helyben és összteszi kezeit: a megelégedés, mely célhoz jutást érez az élet derekán. Lehetetlen. A boldogság a legtevékenyebb energia, mely a pillanyatni eredményeket is egy jó hozszal megelőzi és azokban nem a sikernek, hanem a nyert erőforrásnak örül, melyből a továbbküzdésre potenteziát kap. A boldogság egy tükör, mely a jelen javakat a jövőbe vetíti és azoknak ott nem a ma, hanem a holnap viszonyai szerint ad ér-

téket. Egy érzés, mely affekzionális értéket, tulajdonit mindennek, a mi még czél és nem tény — és az elérhetőtt többre becsüli az elértnél.

Tekintsünk csak magunkba. Abban a perczben, a melyben kezünkben tartjuk azt, a miért hosszú időn át vesződtünk, abban a perczben már el is vesztette, az a még reményletnek bizonytalanság adta varázsát és öszsboldogságunkat nem a tegnapi neki tulajdonított boldogságegységgyel gyarapítja, hanem sokkal kevesebb. Megelégedettség mellett tehát tegnapról mára esökkenik a boldogság, tetterős boldog küzdésnél azonban az elért új reményeket kelt a jövőre és e remények kétszeresen pótolják azon egységeket, melyeket a beállott pozitívitas által az öszsboldogság vesztett.

Ha ez így áll, kérdés: hogy az emberi boldogság, mely csak az öszszességnek jövőbe vetett reménye, nagyobb lesz e akkor, ha a szervi finomulás folytán

Fiók raktárak.

Michelstädter S. E. & H.

Kizárólag czipő-raktár. (Bevésett szabott árral.)

Piacz-u. 40. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

tés módját és eszközeit megadjuk és mindenáron megkönnyebbsítjük a kereseti viszonyokat az országban.

Igen sok történt ebben az irányban eddig is, de hogy nem elég, bizonyítja épen Darányi földművelésügyi miniszternek az a legutóbb tett kijelentése, hogy a szociális bajok orvoslását folytatni kell és a kormány már a közel jövőben is be fogja bizonyítani, hogy a munkásoknak, a szegényebb néposztálynak ügyét valóban a szívében viseli.

De ezt bizonyítja Láng Lajos kereskedelmi miniszternek az a most kiadott beszéde is, a melyben megsürgeti a hatóságok válaszait az iránt, hogy minő intézkedéseket tettek a munkás nép kereseti viszonyaiban mutatkozó bajok enyhítése érdekében.

E válaszok nyomán bizony nagyobb szabású akció következik.

Igy remélhető, hogy rövidesen sikerülni fog itt tartani a haza földjén a magyarságot.

De hogy a siker teljes legyen, ahhoz nem elég a kormány és a hatóságok intézkedése.

A társadalomra is nagy feladatok várnak.

POLITIKAI HIREK.

A csongrádi vizsgálat. A csongrádi választás tárgyában kiküldött bizottság, melynek az a feladata, hogy megvizsgálja, nem történt-e oly mérvű vesztegetés, a melynek következtében Csongrád választói joga felfüggesztendő volna, ma délelőtt tíz órakor a képviselőházban tanácskozást tartott, amelyen jelen voltak: Nyegre László, Justh Gyula és Szeless József. A tanácskozás két óra hosszat

az ember nemesak a múltba, hanem a jövőbe is tud látni, vagy kisebb? Csökkeneni fogja-e a feltároló kép a csüggedők számát és ez által szaporodik-e a tetterő reménykedők, előretörők csoportja vagy nem? — Maurice Maeterlinck szerint ugyanis nincs kizárva, hogy az agyvelő tökéletesedése után nem csak az elmúlt események, hanem a jövő eseményei is öntudatosakká válnak bennük. „Mert úgy mond — az idő maga csak egy misztérium, melyet mi osztottunk önkényesen multa és jövőre.

Magában véve az majdnem bizonyosan nem más, csak egy óriási, örökös mozdulatlan jelen, melyben minden, a mi történt és történni fog, rendületlenül megvan a nélkül, hogy a rövidéletű emberi észtlől eltekintve, benne a holnap a tegnaptól és mától különbözne. „Hiszen ha ez nem lenne így, azt kellene hinnünk, hogy mi mindent illetőleg, ami időbeli, a világ középpontjai vagyunk, hogy mi vagyunk az egyedüli tanúk, a kikre az események várnak, hogy a tapasztalható világba lépve az okok és okozatok örök történetének számottevő faktoraivá válhassanak.“ „Ép ezért azon

tartott és ezalatt a kuria vizsgálati iratait tanulmányozták át. A vizsgálatot az aratás után folytatják Csongrádon.

A rendőrök kiképzése.

Ajánlva Boeckó Sámuel r. főkapitány figyelmébe.

Debreczen, június 30.

A hazai nagyvárosok, mint Nagyvárad, Kassa hírlapjaiból olvassuk, — hogy az ottani rendőri személyzet nemcsak rendszeres oktatásban részesül, de még a hatósági és hivatalos személyek előtt rendes vizsgát tesz. A jó előmenetelű rendőröket megjutalmazzák. A rendőri személyzet oktatására pedig egy tisztviselő és nem minden kvalifikáció hián levő rendőrbiztos, a ki a helyesirással s megeshetik, hogy a betűvetéssel is hadilábon áll — van kiképezve.

Hogy a rendőröket Budapesten, az ország fővárosában rendszeresen iskoláztatják, az ismeretes. — Hogy a helyes példát a vidéki városok követik, dicséretes. És mert ilyennek tartjuk, joggal kérdehetjük, miért ne lehetne Debreczen városában is hasonló módon gondoskodni a rendőrség kiképezéséről? Ez nem kulturális, de közigazgatási kérdés, mert épen a városi életben fűződnek magas követelmények a rendőri személyzet iránt.

A rendszeres oktatásra épen ott szorulhatunk rá, a hol a jelzett véglegesség hiányában nem bő választék áll rendelkezésére és így a legkülönbözőbb élőképzettségű és hivatású egyénekből kell azt a csapatot összeállítani, amelyet Debreczen város személy- és vagyonbiztonsága felett való őrködés és rendfenntartás valóban igen súlyos kötelem terhel.

A közigazgatás e részének ellátása megköveteli, hogy a rendőr birjon azon általános ismerettel, amit a városi élet megkövetel. Ismernie kell kötelességeit

az abszolút ponton, hova gondolatvilágunk emelkedhetik, ha máig még nem is emelkedett nincs semmi olyan ok, mely kizárná, hogy láthassuk, ami még nincs meg, — mert az ami nekünk még nincs meg, az egészet tekintve kell, hogy már meglegyen és valahol mutatkozzék. A kérdés tehát az, boldogítóbb-e hinni a mai sikerben, érezni az erőt, mely a titokzatossal, a bizonytalanul is szembe tud szállani, mint tudja majd a sikert és a meglevő erőt nem a valószínűért, hanem a bizonyosért feszíteni meg?

A felelet csak látszólag nehéz. Mert a jövőbeli bizonyos sem olyan bizonyos mely bekövetkezik így is úgy is, ha küzdők érte, ha nem; hanem a ki a jövőben az eredményt látja, az látja a jövőben az elvégzendő munkát is és ezt a munkát el kell végeznie annak, aki azt akarja, hogy azon eredmény is bekövetkezzék a mit látott. E fajta tudás tehát nem ronthatja le a reményt, csak erősítheti avval hogy távoltartja tőle a gyengítő kételyeket és a hitet, mely a jövő homálya miatt ingadoznék néha, egyenes irányban veti előre tette luzditólag megtermékenyítőleg.

nemesak általánosságban, de annak minden részleteiben. Ha a rendőr bir ez ismeretekkel, úgy benne a közönség nem ellenfelét látja, hanem azon védőjét, a kihez — miként ez minden civilizált helyen van — bajában, gyámoltalanságában bizalommal fordulhat. Viszont a rendőr is annak tudatára jó, hogy neki nemesak az a kötelessége, hogy részegeket beszállítson vagy dulakodjék, karddal tegyen igazságot, hanem ő a közönség barátja, utbaigazítója, védelmezője.

Azokról a törvényekről és rendeletekről, a melyek a rendőrt is illetik, — neki mindenekfelett tudni kell. Pedig tapasztalható, hogy a rendőrség akárhányszor nincs tisztában új, fontos és a közönség érdekeire ható dolgokról. Ninesenek általános ismeretei oly teendőkről, melyekre kioktátva, számos nagy bajnak és zavarnak veheti elejét. Sőt bizony oly egyszerű dolog hiányát is tapasztalhatni, hogy a rendőr a helybeli hivatalok elhelyezéséről sem tud felvilágosítást adni; nem tudja, hogy melyik utca, hol és merre van, hol van közelben orvos, azt sem, hogy keresés esetén a házszámok honnan indulnak ki; némelyikük a telefonkezelésben sem jártas.

Hát ezek csak apróságok, de jellemzők. Jellemzők azért, mert ily ismerettel minden városi rendőrnek birnia kellene. És ha birna, lényegesen megkönnyítené a szolgálat lebonyolítását, elősegítené a rendet és fokozná népszerűségét, amire talán egyetlenegy intézménynek sincs akkora mérvben szüksége, mint épen a rendőrségnek, mert működésének hatályossága függ ettől.

A rendszeres iskoláztatás a vezetőségnek nagy előnyt biztosítanak, mivel bő és kedvező alkalom volna megismerni a rendőrök képességeit, megbízhatóságát, egyéniségét és így megfelelő beosztását, felhasználását. De ugyane szempontból nagy előnyt biztosítana a rendőri sze-

Mint hogy pedig az emberi organum minden haladó nappal tökéletesedik, az idegek finom száalai mindig érzékenyebbé és érzékenyebbé válnak a rájuk ható ingerekkel szemben, bátran mondhatjuk, hogy az emberi boldogság totál sommája napról-napra nagyobb és nagyobb lesz, és hogy e boldogságból a megfelelő rész kijut a földteke minden egyes lakosának naponként azon mértékben, a mely mérték megfelel az ő szervezeti berendezésének. értelmiségének a mely elég, hogy benne nyugodt lelki egyensúlyt hozzon létre.

Minden nap fáradsága ujat és ujat teremt számunkra, olyat, mit képzeletvilágunkba illesztve a valót szebbnek, reménytelibbnek látjuk és ezért, ha életünknek más célja nincs is, az esztendőn át való küzdés, robotolás, habár egy hangu, mégis üdvös, hasznos és boldogító. . . . Milliók boldogságát viszi előbb és a milliók közt a miénket is.

Künn esik az eső, hangtalanul, esendben: szürke, szintelen a mindenség.

mélyzetnek, mert a vezetőség előtt bizonyosságot tennének hasznavehetőségükről, jogcímét szerezni az előléptetésre, a méltányosságra.

A város közgyűlése.

Negyedik nap.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 30.

A városi törvényhatósági bizottság tegnap folytatta a közgyűlés tárgysorozatának megvitatását. Négy napig tárgyaltak immár a buzgó városatyák, de még mindig hátra van 20 ügydarab. Kitartás, sőt vitatkozási kedv is van még valamennyi, bár tagadhatatlanul megcsappant az érdeklődés.

Mindössze négy ponttal haladtak előre. A vásári és piaci szabályzattal gyorsan végeztek, ám annál hosszabban foglalkoztak a világitási vállalat üzleti szabályzatával, melyet pontonként tárgyalva, végül részleteiben is tudomásul vettek.

A közgyűlés ma délelőtt folyik tovább és meglehet, hogy véget is ér elvégre öt napi izzadás mégis sok a jóból s a tisztelt városatyák is megelégszenek a dicsőséggel. A közgyűlés napjáról, melyen Puky Gyula főispán elnökölt, tudósításunk alábbiakban ad számot:

(Vásári és piaci szabályrendelet.)

Megesappant érdeklődés mellett nyitotta meg Puky Gyula főispán a városi törvényhatósági közgyűlés negyedik napját. Legelső tárgya a folytatólagos közgyűlésnek a vásárok és piacok tartása tárgyában alkotott szabályrendelet módosításának beterjesztése volt.

Tóth Kálmán és Freund Jenő dr. bizottsági tagok kifogásolták a szabályrendeletet, javasolván annak újabb átdolgozás czéljából a városi tanácshoz való visszaadását.

Tóth Kálmán hosszabb beszédben kel ki a szabályrendelet ellen, a piacok decentralizálásának szükséges voltát fejtegette, követelvé: legyen meg minden körületnek a maga piaca.

Kocsár Gábor dr. levenni kéri a szabályrendeletet a napirendről. Indítványához Abraham László tiszti főügyész javaslatára a közgyűlés is hozzájárult s így a szabályrendelet egyelőre lekerült a napirendről.

(A világitási vállalat jelentése.)

Szabó Kálmán jegyző terjesztette elő ezután a városi világitási vállalat 1901. évi működéséről szóló jelentését s a esőhálózat továbbterjesztésére vonatkozó tanácsi előterjesztése.

Debiecki Sándor orsz. képviselő, bizottsági tag szólott elsőnek a jelentéshez. Fehér holló — ugymond ez a vállalat, nemcsak azért, mert minden szükségletét itthon, magyar földön szerzi be, de ritka madár azért is, mert czélirányos vezetésével igen szép jövedelmet hajt a városnak. Minthogy pedig a törvényhatósági bizottságnak joga van a városi intézmények munkálkodásának bírálatához, szinte kötelessége, hogy akkor, mikor — mint ez esetben is eredménydus sikerekről vehet tudomást, fejezze ki elismerését a vezetőség iránt. (Eljenzés.)

A közgyűlés egyhangulag járult hozzá Debiecki Sándor orsz. képviselő

indítványához s a jelentést, köszönetet mondva a vállalat vezetőségének tudomásul vette.

(A világitási vállalat üzleti szabályzata.)

A világitási vállalat üzleti szabályzatának módosítása tárgyában; tanácsi javaslatot Szabó Kálmán jegyző terjesztette elő. Hosszasan, pontról-pontra vitatta a város törvényhatósági bizottsága az üzleti szabályzatok módosítását Debiecki Sándor orsz. képviselő.

A tárgyalás során Komlóssy Arthur főjegyző, Freund Jenő dr., Ferenczy Gyul dr. és mások ajánlottak egy-más változtatást.

Nagyobb vita kerekedett az ötödik pontnál, mely a világitási bizottság tagjairól szól s melyet a Freund Jenő dr. által ajánlott módosításokkal tett magévá a közgyűlés.

A bizottságban résztvevő tanácsnokoknak Freund Jenő dr, nem adna jutalékot, Debiecki Sándor orsz. képviselő erős szavakkal kél a tanácsnokok védelmére és ajánlja, hogy a tanácsnokok jövőben is megkapják a maguk méltán megillető jutalékát. A közgyűlés szavazással döntötte el a kérdést, elfogadván a tanács javaslatát.

Freund Jenő dr. szavazati jogot kér az igazgató számára is. Nagyobb vita kerekedett, végül szavazattöbbséggel Komlóssy Arthur főjegyzővel szemben a többség Freund Jenő dr. javaslatát fogadta el.

A szabályzat 19. szakasza ismét nagy vitát keltett. Tóth Kálmán, az ipartestület elnöke emelt szót, sérelmesnek mondván a szakaszt az iparosságra, az általunk már kifejtett indokok alapján.

Tóth Kálmán észrevételeire Debiecki Sándor orsz. képviselő és Debreczeni Jenő gázgyári igazgató válaszoltak, javasolván, hogy az iparosok sérelmei akkép orvosoltassanak, hogy a javítási tervek egyenesen az igazgatóhoz terjesztessenek elő. Ezzel a módosítással elfogadta a közgyűlés a szabályzat 19-ik és utána következő többi pontjait is némelyes módosításokkal.

(Az ev. ref. elemi iskolák ügye.)

A letárgyalt szabályzat után az ev. elemi oktatás, rendezésére kiküldött vegyes bizottság előterjesztése került sorra. Hat új tanterem és két tanítói lak építését kérelmezik a várostól.

Komlóssy Dezső indítványozza, hogy csak ezzel együtt vegyék tárgyalás alá a róm. kath. iskolaszék hasonirányu kérelmét is.

Wolafka Nándor dr. elősmeréssel Komlóssy javaslatára iránt, kéri annak elfogadását, annál is inkább, mert a róm. kath. iskolaszék kérvénye két éve vár elintézésre.

Kiss Albert reflektál Wolafka Nándor dr. szavára, módosítást ajánlván Komlóssy Dezső javaslatához oly képen, hogy az a közgyűlés, a mely két egyház hasonszellemü kérvényét tárgyalja, vitassa meg egyttal az elemi iskolák rendezésére vonatkozó végleges szerves munkálatot is.

Ferenczy Gyula dr. — Kiss Albert módosításának figyelembe vételét kéri, mig Wolafka Nándor dr., Komlóssy Dezső javaslatát indítványozza elfogadni.

Hosszabb vita után elfogadta a közgyűlés a tanácsi előterjesztést, megadta

az ev. ref. eiemi iskolák szükségletét, a róm. kath. iskolaszék kérvényét pedig a júliusi közgyűlésen fogja tárgyalás alá venni.

Ezzel a közgyűlés véget ért s a napirend többi pontjainak tárgyalását Puky Gyula főispán ma délelőtt kilencz órára tűzte ki.

Védekezés a veszettség ellen.

Egy városrész kutyaainak és macskáinak kiirtása.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 30.

A mult héten ijesztő módon elharapódzott a veszettség a kutya és macskák között Debreczenben. A lapok annak idején részletesen beszámoltak az esetekről és a hatóság nyomban el is rendelte a szokásos negyvennapos ebzárlatot. — Mintegy 10 ember esett áldozatul a veszett ebeknek és a debreczeni megmárt gyerekek száma napról-napra szaporodott a budapesti Pasteur-intézetben. — Az utolsó áldozat egy 13 éves leányka volt akit szombaton este mart meg a kezén egy veszett kutya. Tegnap szállították a Pasteur-intézetbe kétségbeesett szülei.

Az ebzárlat következményeként tegnap a sintérek is kiméletlenül megkezdtek működésüket abban a városrészben, ahol az ebmarások előfordultak. A Timár-, Telegdy-, Vigkedvü Mihály- és Varga-utczákban fogdosták össze a kutyaikat és macskákat, minden képzelhető kimélet nélkül. Az egész városrészben nagy volt e miatt a felfordulás. Az aszszonyok, leányok, gyerekek sirva, kezüket tördelve néztek végig a rettenetes pusztitást, amit a sintérek véghez vittek, különösen a macskák közt.

Szelid ezirnos cziczákat kimélet nélkül öldöste le a sintér csapat: két hátsó lábánál fogva verték a szegény állatokat a koesi kerékhez, amig ki nem adta páráját. A koesi köré nagy néptömeg verődött és isszonyodva néztek a macskák kinzását. Mennyire elhangzó nyávogás, keserves vonítás hallatszott a sintérek nyomában, akik minden házba betörtek és kötelesség tudóan ragadták ki a macskákat és kutyaikat egyaránt.

Némely helyen valóságos harez fejlődött ki a házinép és a peczerek között. Egy Timár utczai házban a házi gazda farkós bottal állt a konyha ajtó bejárata előtt, mialatt a zsoli kutya félve, nyöszörögve huzódott meg egy sarokban. A gazda hallállal fenyegette azt aki zsolit elmeri vinni, amire aztán a sintér eltávozott zsolit nélkül, de felirta a gazda nevét annak rendje szerint. Mások pedig a kutyaikat, vagy a Juczi cziczákat a szekrényekbe rejtették és a világért sem adták volna elő.

Ami elvinni való kutya, vagy leöldösni való macskka volt a környékén azt elvitték vagy leöldösték a sintérek és a sok szomorkodó asszony és gyermek-nép előtt most olyan kihalt az utca, mintha nem volna benne élet.

UJDONSAGOK.

Megjöttek a katonák.

Ezredösszpontosítások Debreczen környékén.

Tegnap vonultak be Debreczenbe a jászberényi és gyulai második honvédegyalozzerek katonái. Porosan, fáradtan eltikkadva érkeztek meg a „derék hadfiak”, a kik gyalog tették meg a nagy és fárasztó utat. Impozáns, szép menet volt s a dobszó mellett lépdelő, fáradt és mégis kaczkias vitézek festői képet nyújtottak.

Jászberény és Békés-Gyula honvédei az ezredösszpontosító gyakorlatra érkeztek, melyek ezuttal itt tartanak Debreczen környékén. Ide érkezik meg Budapestről az I. honvédegyalozzerek harmadik s a nagyváradi IV. gyalozzerek 1., 2. és 3. zászlóaljja.

A tegnap érkezett honvédek közül a rekkevő hőségben öten kaptak napszúrás utközben és többen kidültek, úgy, hogy vonaton kellett őket tovább szállítani. Az utca népe erősen megbámulta a sok idegen hatonát és honvédeink büszkén, feszítve masiroztak a Péterfián lefelé a honvédkaszárnyáig, honnan elszállásolták őket.

József főherczeg, kit az ezredösszpontosító gyakorlatok alkalmával ide vártunk, immár bizonyos, hogy nem jöhet, bármennyire készséggel ígérte is — mivel akadályozva van. A honvédség legfőbb tisztjei azonban részt fognak venni a gyakorlatokon, melyek az eddigieknél jóval nagyobbak és érdekesebbek lesznek. A tervezet szerint augusztus harmadikán lesz vége a próbaháborusdinak.

Hajdumegyei föld Amerikában.

Az alispán intézkedése.

A „Szabadság” vasárnapi számában egész terjedelmében közöltük azt a hazafias kérelmet — melyet a clevelandi Kossuth-szobor-bizottság intézett Rásó Gyula Hajdúvármegye alispánjához. Az amerikai magyarok ugyanis Hajdúvármegyei földet kérnek, mert azt akarják, hogy Kossuth Lajos szobra teljesen magyar földből emelkedjék büszkén az ég felé. E kérelemnek Rásó Gyula kir. tan. alispán a lehető legrovidebb idő alatt eleget is tett s a tegnapi napon már értesítette Tóth András szobrászt, hogy a clevelandi Kossuth-szobor-bizottság felhívása folytán intézkedett, hogy Tisza-Csege község előljárósága a régi Csegedorogmai rév helyéről, a hol Béla király névtelen jegyzője szerint a honfoglalás idejében Tass és Szabolcs vezérek táboroztak és a Tiszán átkeltek „egy kilónyi földet” András mester ezimére postai uton küldjenek.

A clevelandi szobor-bizottság felhívására ez volt az első hivatalos felelet; mert a többi vármegye még hallgat. Szívesen említjük fel, hogy Hajdumegye alispánja jár jó példával elől; csak azt jegyezzük meg, hogy ez a föld még sem lesz az igazi hajduk földjéből való. Ezt

a részt kapesolták az egykori kiváltságos hajdukterületből Fehérvármegyéhez, azért mi helyénvalónak tartanánk, ha hogy az egykori hajdúvárosok határából, a Bocskay által adományozott földből is küldenének a polgármester urak egy zsákoeska földet.

De még a debreczeni honvéd sírkőről, a szabadságharc debreczeni csatamezejéről ázott, vérrel szentelt földből sem szabad hiányozni néhány ázott rögnek, hisz különben is Kossuth nagy, nemzeti történelmünkben örökkön emlékeztető napokat töltött Debreczenben, tehát az amerikai Kossuth-szobor talapzata alól a debreczeni földnek sem szabad hiányozni.

Érdekesnek tartjuk itt egyttal megemlíteni, hogy az első föld küldemény az amerikai Kossuth-szobor talapzata alá Aradról érkezett. Nem hivatalosan küldték. Egy derék, lelkes aradi honleány sajátkezűleg ásta az aradi vesztőhely földjéből, a hol nemzetünk megrontó, gaz hóhérai és zsarolói a magyar szabadságharc virágait, első vitézeit, a dicső tábornokokat, Damjanicsot, Nagy Sándort és mártir társaikat hóhérolták le.

Névszerint is megemlítjük ezt a derék, hazafias aradi nőt, aki Tóth szobrász művésznék sógornője, Molnár Amália. A vértanúk kivégeztetési helyéről ásta és küldte ezt a szent földet. . . . Az amerikai hazafias magyar nők bizonyosan örömmel veszik tudomásul az aradi honleány buzgóságát és kegyeletos eljárását.

A debreczeni lelenczotthon.

Miniszteri megbízottak helyszíni szemléje.

A senki gyermekei számára építendő lelenczház kérdése immár a legelőrehaladottabb stádiumba jutott. Csak nemrég járt lenn a lelenczház ügyében Frank dr. egészségügyi felügyelő, a mult szombaton bizalmas értekezlet volt e tárgyban Széll Ignác államtitkárnál, tegnap pedig a belügyi kormány képviselői rándultak le Debreczbe, hogy alkalmas telket keressenek a szülétlen apróságok számára építendő lelenczotthon céljaira.

Ruffy Pál orsz. képviselő, a lelenczügyek kormánybiztosa és Némethy Károly belügyminiszteri tanácsos tegnap reggel érkeztek Budapestről és Kenézy Gyula dr., a bábaképezde igazgatója társaságában megtekintették az esetleg alkalmas telket. Paky Gyula főispán, a lelenczotthon lelkes előharcosa nem vehetett részt a szemlén, mert a közgyűlésen kellett elnökölnie.

Az illusztris vendégek legelőször a Nagyerdőre hajtottak, hol a parkban, majd, a katonai lövölde mellett kerestek alkalmas helyet. Majd a kórház megettüres városi telket és a rabkertet nézték meg, de egyiket sem találták megfelelőnek. Utoljára keresték fel a régi sertésvásárteret, a hova a lelenczházat eredetileg is tervezték. Ruffy Pál és Némethy Károly szintén ezt találják legezelszerűbbnek s a belügyi kormánynál a régi sertésvásárteret fogják ajánlani a lelenczotthon céljaira.

A vendégek ma utaznak vissza Budapestre és igen valószínű, hogy már legközelebb a pályázat is megjelenik az otthon építkezésére. Együtt épül fel vele a bábaképezde is és Debreczen város két nemes, közédékü intézménnyel lesz gazdagabb.

* A „Szabadságszobor”-bizottság ülése.

Immár egy hónap választ el csak bennünket attól a naptól, a melyen méltó ünnepség keretében, leleplezik Debreczenben a „szabadságszobrot” a mely debreczeni mester remekműve. Tóth András jeles szobrászunk ugyanis értesítette a szobor-bizottságot, hogy a szobor érezbeöntése már előrehaladott stádiumban van a budapesti öntődében s ennek kapcsán felhívta a bizottság tagjait, ha netalán szükségét látnák, tekintsek meg az érezbeöntés munkálatait. A szobor-bizottság, ma kedden délután öt órakor ülést tart a városháza nagytermében, Komlóssy Arthur főjegyző elnöklete alatt, melyen egyttal az augusztus 2-ára tervezett leleplezési ünnepély végleges programját is megállapítják. A szobor-bizottság mai ülésének tárgyai egyébként a következők:

1. Tóth András szobrász jelentése a „Szabadságszobor” érezbeöntésének előhaladásáról, esetleg intézkedés az érezbeöntvény megszemlélése tárgyában.

2. Az augusztus 2-án d. e. végbenemendő szobor leleplezési ünnepély programjának megállapítása s ezzel összefüggőben levő intézkedések.

3. Folyóügyek.

* **Kereskedők nyugdíja.** Érdekes kérvény érkezett ma — mint budapesti tudósítónk telegrafálja — a képviselőházhoz. Arad város kereskedői körének kérvénye ez, melyben arra kéri a képviselőházat, hogy a kereskedői alkalmazottak kötelező nyugdíj biztosítása tárgyában törvényt alkosson. A kérelem bizonyára viszhangra fog találni a törvényhozásban.

* **Kiss Áron püspök üdülése.** A debreczeni ev. ref. egyház ősz püspöke Kiss Áron, július 5-én utazik Alsó-Kékedi-re, ahol gyógykurát fog tartani a nyári hónapok alatt.

* **Megfelebbezett közgyűlési határozat.** A városi közgyűlésen tegnap került szóba ez a tanácsi javaslat, mely a magán gázcsőkészítők dolgával foglalkozik. A tanács javaslata alapján a közgyűlés ugyanis elhatározta, hogy a magán légszesz-cső készítőket mielőtt munkához fognának, tervet tartoznak benyújtani a gázgyári igazgatósághoz és minden méter cső után 10 fillér vizsgálati díjat kell fizetniök. Az ipartestület — mint értesülünk — a közgyűlési határozatot megfelelőbezi, amennyiben a magán iparosok sérelmét látja benne.

* **A kőművesek és az ipartestület.** A debreczeni ipartestület — mint értesülünk — nagyobb szabásu akciót szándékozik indítani a kőműves iparágban felburjánzó kihágások megszüntetésére. A kőművesek ugyanis eddigelé építkezéseknél ács munkákat is vállaltak és segédeket alkalmaztak. Ez külön iparág lévén, az ipartestület az ilyen segéd-bejelentések nem vette tudomásul. Mindennek dacára

egyre-másra alkalmaznak kőművesek ácssegédeket. Ezenkívül az is előfordul, hogy még mielőtt kiadná a tanács az építési engedélyt, már hozzáfognak az építéshez, ilyen módon iparkihágást is követve el. A kőművesek között természetesen nagy ribbilliót keltenek az ipartestület gátló intézkedései, de amennyiben ez jogos alapon történik, az ipartestület heyesen jár el, mikor a kihágásokat minden törvényes eszközzel meggátolni törekszik.

*** Borzalmas halál.** Rémes szerencsétlenség történt tegnap délután a nagyveserei országuton. Rakott szekérral ballagott B. Szabó József béreslegény, esőnösen pipálva. Egyszerre hirtelen megbokrosodott a négy ló és vad futásnak eredve, az árokba borította a kocsi. Szabó a szekér tetejéről a lovak közé esett s a toporzékoló dühödt állatok halálra tapodták a boldogtalant. A közeli tanyák népe jajkiáltásait hallva, segítségére sietett, de már csak a vérben fetrengő, összetört hullát találtak. A borzalmas eset tragikus áldzata h.-szoboszlói volt és hozzátartozóit táviratban tudatták a szerencsétlenségről, hulláját beszállították a kórház halottas kamrájába.

*** A Csokonai-Kör és a Lenau-szobor.** A Lenau-szobor bizottsága gyűjtő-ívet küldött a Csokonai körnek, melyet adakozásra és a maga körében való gyűjtésre kéri föl, hogy a f. évi aug. hóban Csátádon felállítandó Lenau-szobornak biztosítva legyen a költsége. Tudjuk, hogy a magyar művelt társadalom mily lelkesedéssel siet ez uton is hódolni a magyar születésű és magyar érzelmű német költő szellemének és a Csokonai-Kör csak esatlalános mozgalmához, midőn maga is áldoz e szép célra. — Géresi Kálmán, a Csokonai-Kör elnöke meleg hangú körlevél kíséretében indította utnak a gyűjtő ívet és bár június végére a gyűjtést le kellett zárni, mégis a kör választmányi és rendes tagjai közül számosan hozzájárultak a Lenau-szobor alapjához. A gyűjtő íven a következő nevek és összegek olvashatók: Géresi Kálmán 3. K., dr. Szántó Sámuel, dr. Balkányi Miklós, Dobiecski Sándor, dr. Tüdös János, dr. Kenézy Gyula, dr. Bakonyi Samu, Szigmeth Károly, Tolnay Kornél, Tóth Béla, dr. Benedek János, Komlóssy Arthur, Kardos Albert 2—2 K., Sinka Sándor, dr. Nagy Zsigmond, S. Szabó József, 1—1 korona, a Csokonai-Kör pénztára 5 korona. Az egybegyűlt összeget a Kör titkára a Budapesti Hirlap útján juttatta rendeltetés helyére.

*** Igazgatóváltás a kereskedelmi iskolában.** Bayer Ferencz dr., a debreczeni kereskedelmi iskola hosszú éveken át volt kiváló, derék igazgatója nyugdíjba vonul. A nyugdíjazást a hivatalos lap egyik közeli száma már közölte is. A kiváló tanfériu méltó utódjára nézve az illetékes körökben már erősen megindultak a kombinációk s úgy haljuk, hogy a megürült igazgatói széket valószínűleg Szántó Samu dr.-ral, a kereskedelmi iskola e jeles tanárával tölti be a miniszter. Az esetben pedig, ha Szántó dr. nem volna hajlandó az igazgatói széket elfogadni, egész biztosra vehető, hogy Bayer utóda Szojka Gyula, a kereskedelmi iskola ezen európai műveltségű tanára lesz. Ugy az egyik, mint a másik jelölt

föltétlen predestinálva van a diszes állásra és méltó utódja lenne a nyugalomba vonult igazgatónak.

*** A siketnéma-iskola előkészítő-bizottsága.** A lelkes buzgóság nem halad, sőt mind nagyobb tért hódít, úgy hogy most már egész bizonyosra vehető, hogy a siketnéma-iskola felállítása elé nem fog akadály gördülni. A vasárnap tartott gyűlésen már meg is választották az előkészítő-bizottság tagjait s ezek a következők: a főispán elnöklete alatt, özv. Joó Istvánné, özv. Varga Ferenczné, Boczkó Sámuetné, dr. Popper Alajosné, Keskeméthy Lajosné, továbbá Oláh Károly előadó tanácsnok, Rásó István, Szabó Kálmán, Körner Adolf, Unger Husztáv, dr. Széll Kálmán, Veszprémy Zoltán, dr. Losonczy Almos, Csóka Sámuel, Péntes Sándor, Kölesey Sándor, Simonffy Imre, Rásó Gyula, Komlóssy Arthur, Vecsey Imre, dr. Imre Gábor, dr. Király Péter, Berger Jenő, Lestyán Adorján, dr. Szüts Géza, Roncsik Lajos, dr. Bakonyi Samu dr. Tüdös János, dr. Kardos Albert, dr. Balkányi Ede, dr. Fejér Ferencz, dr. Freund Jenő, dr. Unger Péter, dr. Kenézy Gyula, Dobiecki Sándor, továbbá: Horváth Kálmán gyógyszer. Kabáról, Padrah Sándor kir. közjegyző Szoboszlóról, Szabó Lajos ev. ref. lelkész H.-Hadháztól, Adler Farkas bankig. Szoboszlóról, Jánossy Zoltán ev. ref. lelkész H.-Sámsonból, ifj. Sívágó Gábor birtokos Bösörményből, Magi Bálint birtokos H.-Nánásról.

*** Tanárválasztás a collegiumban.** Somogyi Pál nyugdíjba vonulásával megüresedett tanítóképzési tanári állásra hirdetett pályázatok fölött tegnap döntött a collegium igazgató tanácsa. A beérkezett hét pályázat közül kettőt visszavontak, választás előtt. Az öt pályázat közül az igazgató tanács egyhangulag Barcsa Jánost választotta meg a megüresedett tanári állásra. Barcsa ezelőtt a nánási gymnasiumnak volt tanára, Debreczenbe végezte a gymnasiumot és a theológiát. A collegium nyert vele, aki méltó utóda lesz Somogyi Pálnak.

*** Halálozás.** Özv. Roth Mórné, szül. Valentin Pepi tegnap délután 6 órakor hosszú szenvedés után 79 éves korában meghalt. Az elhalt matronát fia Dr. Csillag Zsigmond, budapesti orvos családja valamint Roth Pál fia; leánya: özv. Weisz Hermanné és gyermekei; továbbá Kovács Dezsőné Roth Eszter, és gyermekei; Lichtman Mártonné, Roth Pirokska és gyermekei, és Roth Jakabné szül. Horner Teréz gyászolják. Temetése Szerdán d. e. 10 órakor lesz a Szent-Anna-utca 28. számú gyászszobából.

*** Diákcsiny.** Tegnap délután szenzációs hírek keltek szárnyra városzerte a kereskedelmi akadémia maturáló diákjairól. Azt híresztelték ugyanis, hogy az érettségiző kereskedelmisták meghamisították a tételeket és a vizsgálatra kiküldött dr. Klupathy Jenő egyetemi magántanár, aki mint miniszteri biztos szerepelt a diákok maturáján észrevette a tipisságot és az egész osztályt egy esztendőre felfüggesztette a vizsgától. Ebből az egész híresztelésből azonban csak annyi igaz, hogy két tanuló balulsikerült, diákcsinyt követett el a vizsgán meg nem engedett segédeszközök használatát kísérelte meg, a másikat pedig in flagranti esípték a meg nem engedett segédeszközök használatán, a mi annyiból állott, hogy a föltett kérdésre valami ócska könyvből

akart felelni, ami előtte feküdt a padon. Ennyivé zsugorodott a nagy szenzáció. A két diákot azzal büntették meg balul sikerült esinjük miatt, hogy szeptemberben újból vizsgáznok kell, valamennyi tantárgyból. A kereskedelmi akadémia ezidei érettségije egyébként igen jól sikerült.

*** Árlejtés az egyháznál.** A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága gyűlést tart folyó hó 3-ikán Szinay Gyula elnöklete alatt. A gyűlés egyedüli érdekes tárgya egy 362 holdas szepesi birtok bérbeadására kitűzendő árlejtés lesz. A birtok jelenleg Öry Mihály bérletében van és mivel a 12 évi béleti idő lejár, újabb 12 évre hirdet pályázatot a földre az egyházi gazdasági bizottság.

*** Megrögzött tolvaj.** Tisztességes mesterséget tanult, melyből megélhetett volna, de a veleszületett rossz hajlamok a bűn útjára térítették Kozma Lajos festősegédet. A mint megindult a lejtőn, azután nem volt megállás. Lejebb, lejebb eszszott egészen a börtönig. Ez a Kozma Lajos rövid életrajza. Többször volt már büntetve különböző lopásokért és meglakta a börtönt. Közelebb ismét kitört rajta a lopási mánia. Kántor Lajos ézipszsegéd kabátját tulajdonította el. Mint visszaeső bűnöst, most már az ügyész veszi pártfogása alá.

*** Az állandó toloncz.** Hogy hol született, talán maga sem tudja. Olyan mint az örökké bolygó Alves-vér: bujdosik a világ tövises pusztáján. Innen is kitiltják, onnan is, mert ahol megjelen, olyan, mint a ragály: vész fakad nyomában. Debreczent választotta közelebb tartózkodási helyül az enyveskezü Szatmári Eszter, de itt is összeütközésbe került a rendőrség egyszer és mindenkorra kitiltotta a városból és területéről. A derék fejéreseléd azonban csak visszasioklott ismét a városba és felütötte sátorfáját. A rendőrség megtudta, hogy a vén kujon itt tartózkodik s rögtön letartóztatta. Most ismét tolonczutra kél.

*** Tolvaj a temetésén.** Farkas Sára csavargónő, ki élete javarészét a börtönben töltötte el, mint veszedelmes kezezagadó ismeretes a rendőrség előtt. A vásottlelkű személy tegnap a Faragó-utezán őgyelgett, hol Püspök Sándornénál épen temetés volt. A kegyelet iránt érzéketlen teremtés felhasználta a gyászolók szomorú helyzetét s több ruhámenüt eltolvajlott. A vén gonoszt letartóztatta a rendőrség.

*** A pálinka bolondja.** Kiss Mihály közismert csavargó botránysan lerészegedett tegnap s a fejében gőzölgő szesz hatásától józanságát is elveszítette. Az utczán hencsergett csaknem paradicsomi állapotban és szidta az egész világot. A rendőrség bevitetta a bűnügyi osztály hűvös levegőjü helyiségébe.

*** Adókiivetés H.-Szoboszlón.** Fauszt Elek pénzügyigazgató tegnap állapította meg a szoboszlói adókiivetési munkálatok idejét. Az adókiivető bizottság július 10-én fogja megkezdeni működését s a munkálatok valószínűleg augusztus ötödikéig tartanak. Elnöke lesz a bizottságnak Padra Sándor közjegyző, míg a pénzügyi hatóságot Nagy Miklós segédtitkár fogja képviselni.

x Örvedetes jelenség, hogy reklámmal silány árut nem lehet a forgalomban

állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökerez magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolyaszappant**, mely a frissen szedett ibolyagyöngéd, kedves illatával bir s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrfinomító s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdószappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arcbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolc*zon Főraktár: **Debreczenben Kálnai** Lipót urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom és más mosdó szappanaim 20 fillértől felfelé kaphatók.

MULATSÁG.

A pallagi népiünnepély. Látogatott és minden ízében sikerült mulatság volt vasárnap délután a Jablonczay-féle tanynán. Nagy közönség vett részt a szép népiünnepélyen Debreczenből is. Ott volt *Wolafka* Nándor püspök, *Király* Gyula tanácsos, dr. *Bakonyi* Samu orsz. képviselő, *Szántó* Sámuel, kereskedelmi iskolai tanár és többen a magyar nép művelődése iránt érdeklődők közül. A gazdasági intézet tanárai s hallgatói teljes számban megjelentek s nagyban emelték az ünnepély fényét. A már általunk ismertett műsor minden egyes száma kiváló sikerrel folyt le, a közönség meleg érdeklődése és nagy tetszése mellett. — Jóleső érzést keltett különösen *Wolafka* püspök megjelenése, ki e tétivel is megmutatta, hogy meleg érdeklődéssel viseltetik a nép művelődése iránt. A hálás műkedvelők babérkoszorúval és egy értékes karmesteri pálczával lepték meg lelkes vezetőjüket, *Jablonczay* Kálmánt. A műsor után fesztelen magyaros mulatság következett, mely belenyúlt a reggeli szürkületbe is. E népiünnepély erkölcsi hatását már több ízben eseteltük, feleslegesnek látjuk tehát újlag sméltetni. A gazdasági tanintézet derék, lelkes tanárai anyagilag is hozzájárultak az ünnepély sikeréhez, amennyiben a lövésznyek első díját, — férfi és női első díjat — ők adták.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

— **(A Tarka színpad műsora.)** Tegnap napi számunkban jeleztük, hogy az a kitűnő művészársaság, mely Tarka színpad névvel működik a fővárosban, vidéki körútján hozzánk is ellátogat. A társulat műsorát ma vettük és a következőkben adjuk:

1. Beköszöntő, tartja Miklósi Gyula. 2. A kuleslyuk. Kettős. Irta Mérei Adolf, zenéjét Kern Aurél. Előadják Kornai Berta és Véghegyi Angela. 3. Az én Katám. Katona dal. Előadja Gyárfás Dezső. 4. A tekintetes ur. Irta Kalotai Sándor, zenéjét Lányi Ernő. Előadja cigánykísérettel Bauman Károly. 5. Van-e tehetőségem? Színpadi tréfa. Irta Pásztor Árpád, zenéjét Maer Raul. Előadja Kornai Berta. 6. Ne váljunk el. Törvényszéki jelenet. Magyar színre alkalmazta Góth

Sándor. 7. a) diófa románcza. Irta Molnár Ferencz, zenéjét Konti József; b) a rózsabimbó és a méh. Angol dal. Előadja Kornai Berta. 8. A rózsabimbó és a méh paródiája. Irta Faragó Jenő. Előadja Miklósi Gyula. 9. A vén kocsis. Irta Heltai Jenő, zenéjét szerzé Tarnay Alajos. Előadja Márton Mihály. 10. A mama kedvence. Irta Rudnyánszky Gyula. Előadja Iványi Antal. 11. A segédjuhász. Népszínmű paródiája. Irta Szomaházy István. 12. Dal a kislámpáról. Irta D'Ament Leo. Előadja Véghegyi Angela. 13. Ferde világ. Enekes tréfa. Irta Pásztor Árpád, zenéjét Donáth Lajos. Előadják Kornai Berta és Baumann Károly. 14. A trafikos leány. Irta Nagy Endre, zenéjét Kern Aurél. Előadja Gyárfás Dezső. 15. Az alkalmi szobalány. Bohóság. Magyar színre alkalmazta Kern Aurél. 16. Fregoli paródiája. Előadja Baumann Károly.

TÁVIRATOK.

Szell Kálmán a királynál.

Bécs, június 30. *(Saját tudósítónktól.)* Ő felségének, *ischli* utazása előtt, *Szell* Kálmán jelentést tett a folyó ügyekről. Itt biztosra veszik, hogy *Körber* újra megkezdő a kiegyezési tárgyalásokat. Tegnap Ő felsége hosszabb magánkihallgatáson fogadta *Körbert*.

Az angol király állapota.

London, június 30. *(Saját tudósítónktól.)* A király állapota, a mint jelentik, állandóan kielégítően javul. Este nem adtak ki orvosi jelentést. Ezentul csak délelőtt 10 óraker és este 7 óraker adnak ki bulletineket.

Kiel, június 30.

(Saját tudósítónktól.) *Vilmos* császár tegnap *Edward* királytól táviratot kapott, mely így szól:

Mély sajnálkozással értesülök éppen most arról a szerencsétlenségről, a mely torpedónaszádotat *Cuxhaven*-ben érte s a hajó parancsnokának és a legénység több tagjának halálát okozta. — Nagyon tudom méltányolni, hogy *Rosenstock* von *Röhneck* kapitánynak utolsó parancsa halála előtt az volt, hogy előbb az angolokat vegyék fel a mentőcsolokba.

Vilmos császár a következő távirattal válaszolt:

Meleg részvéted barátságos megnyilatkozásától mélyen meghatva, rögtön közöltem azt jelek útján a hajórajjal. A tiszték és a legénység megtudják becsülni, hogy új tengernagyunk első cselekedete ilyen barátságos üzenet volt. Arra kérnek, hogy hálájukat fejezem ki és velem együtt kívánságait egyesítik hajórajod kívánságával, hogy drága egészséged teljesen helyreálljon.

London, június 30.

(Saját tudósítónktól.) A koronázást három hónapon belül megtartják. A királyé a dán huszárezred tisztelgő küldöttségét fogadta és szeptember végére meghívta őket a koronázásra.

Krivány fia — betörő.

Arad, június 30. *(Saját tudósítónktól.)* *Krivány* László, a sikasztó gyámpénztárosnak 16 éves fia, *Izsép* baranyamegyei községben feltörte a postamesternő vasszekrényét és a benne talált ékszereket és pénzt ellopva, megszökött. A fiatal gonosztévőt Pécssett letörtöttatták.

Uj koronaügyész.

Budapest, június 30. *(Saját tudósítónktól.)* A hivatalos lap legközelebbi száma közli *Székely* Ferencz főügyésznek, koronaügyésszé történt kinevezését.

Freystaedtler Flóra eljegyzése.

Páris, június 30. *Nerimán* kán, bécsi perzsa nagykövet jegyet váltott *Freystaedtler* Flórával. A perzsa nagykövet tavaly Karlsbadban ismerkedett meg *Freystaedtler* Flórával.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Vétkes bukás. Az 1900-ik június havában esődöt kért maga ellen *Balogh* Gyula hatvan-utezai fűszer kereskedő. Az eljárás során kitűnt, hogy *Balogh* már januárban tudta, hogy fizetéképtelen és mindennek dacára az újabb rendeléseket átvette, amellet, hogy évi mérleget az évben elmulasztott készíteni. Ennek folytán mivel a passzívák 9993 koronával multák felül az aktívákat *Balogh* ellen vétkes bukás czimén megindították a bünygyi eljárást. A debreczeni kir. törvényszék *Oláh* Miklós elnökle alatt tegnap tárgyalta az ügyet. A vádlott szerinte üzlet forgalma évi 20—25 ezer koronára rugott. A hitelezői nagy részt rokonai közül kerültek ki, akik vádlott ellen nem tartottak fenn keresetet. A tanuk szerint *Balogh* szorgalmas ember volt és így beigazolást nyert, hogy nem a saját könnyelműsége, hanem a rossz üzleti viszonyok kergették esőbe. A törvényszék figyelembe véve ezen körülményeket *Baloghot* 40 korooa pénzbírságra ítélte.

§ Gondatlan anya. Kicsi kis ártatlanság szomoruan kínos halála foglalkoztatta tegnap a debreczeni kir. törvényszéket. *Szabó* Imréné debreczeni lakosnő volt a vádlott. Az a büne, hogy gondatlanságával halált okozott 17 hónapos gyermekének. Vízet forralt egy fazékban s a gyermeket magára hagyta. Mikor visszatért már ott vergődött a szegény kis teremtés a magára rántott forró vízben. Iszonyatosan összeégett s szörnyű kínok között mult ki. *Szabó* Imréné a törvényszék vétkesnek találta gyermeke halálában s az enyhítő körülmények figyelembevételével egy napi fogházbüntetésre ítélte, melyet *Szabóné* azonnal le is ült.

§ Fegyvertolvajok. *Szücs* Károlyné fegyverkovács üzletében voltak alkalmazva *Titz* József lakatossegéd és *Schultz*

Antal tanoncz. A két jeles alkalmazott hűséges egyetértéssel lopta meg a tulajdonosnót. Mire rájött a turpisságra, körülbelül husz darab fegyver tünt el az üzletből. A két alkalmazott egy hordár utján zálogházba szállította a drága fegyvereket. A tolvajok tegnap álltak a törvényszék előtt. Bűnösségüket beismerték és a kir. törvényszék ítélete alapján Titz József négyhónapi, Schultz Antal pedig hat kónapi fogházbüntetést kapott.

§ Hűtlen cseléd. A közszeretnek árvendő régi lapkiadó, **Zichermann Herman** bátyánknál cselédképen lakott **Nagy Gáborné**. A derék cseléd hivatalos működése közben a lopást is remek módon teljesítette. Ellopott fát és egyéb apróságot. A kir. törvényszék tegnap foglalkozott a hűtlen cseléd bűnügyével és nyolcz napi fozházra ítélte.

REGÉNYOSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Irta: **Jabloneczay Kálmán.**

VI.

Pogány esküvő.

(Folytatás)

24

— Jól van uram! mondá mogorván Babill — ha neked jó nekem hasonlóképen.

Csak aztán meg ne lepjen a vigjátéknak látszó darab utolsó felvonása? A kafferek a világ legnagyobb gazemberei!

Még a hajnal sem pirkadt a közellevő ormok felett, már a fejedelmi székelyen nagyban folytak az előkészületek az esküvő megtartásához.

A fejedelem testőrsége zsi bongva állati hangokon ordít va járták be a királyi város minden utcáit, hogy a népet az utasok mennyegzőjére össze csódtítsék.

Tardos és Babill esendesen pihentek a sátor árnyas nyugágyán;

Gondolataik messze repültek s mind egyikükjök lelke tul a tengereken repkedt egy egy feledhetlen női arc körül, kiket untalan ott láttak a kékes levegőben.

Közélgő esküvőjükre alig gondoltak.

Azt hitték, hogy ez csak olyan afrikai tréfa lesz. Csak mind előbb kifejeztük Babill aggodott a sors ezen szélsőyes fordulatán.

Alig lehetett tíz óra délelőtt midőn az utasok sátra előtt megjelent a fejedelem testőr százada. A század parancsnok egy daliás hat láb magas kaffer, benyitott az utasok sátorába.

— Keljetek fel pihenésetekből vándorok! Kiáltá nem valami vigasztaló barátsággal.

— Eljött az óra, mikor megláthatjátok dicső rettenthetetlen fejedelmem által kiválasztott mennyasszonyotokat, Kövessetek, folytatá mindég parancsoló hangon, a nép vár és türelmetlen.

Nem volt idő habozásra. A két vőlegénynek sietnie kellett a magas parancs szóra a saját esküvőjükre.

A fejedelem sátra előtt karikában álltak az összes testőrség századai. Tömören egymáshoz simulva egy élő perczet alkottak, melynek belkerülete oly nagy lehetett, mint egy cirkus porondja, az oda beszorult ember vagy állat a befelől szegzett mérges kopjától ki nem szabadulhatott.

Folyt. köv.

M. Á. vasutak menetrendje
1902. május hó 1-től.

Debreczenből indul:		ó. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Csak Szatmárig	reg.	5 10
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé	este	6 57
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassafelé	d. u.	4 01
	reg.	5 28
	reg.	5 51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-től	d. u.
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérrel	d. u.
	d. u.	4 06
	d. u.	4 15
	m. áll. v.-től	d. e.
	vásártérrel	d. e.
	d. e.	11 20
Füzes-Abony felé m. á. v.-től	reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérrel	reg.	5 —
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	4 21
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérrel	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 25
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 31
Budapestre érkezik:		
A reggel 9 ó. 10 p.-kor induló gy. v.	d. u.	1 40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz. v.	este	8 50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz. v.	reg.	5 10
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy. v.	este	9 40
Budapestről Debreczenbe indul:		
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz. v.	reg.	6 50
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz. v.	reg.	8 30
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy. v.	d. u.	2 00
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v.	este	9 15
Debreczenbe érkezik:		
Budapest felől gy. v.	d. e.	11 44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33
Budapest felől	reg.	7 42
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 03
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 32
" " " " " " " " " " " "	d. u.	12 16
" " " " " " " " " " " "	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencsfelől	reg.	12 07
Kassa—Miskolcz felől	déli	7 53
	este	8 04
	reg.	8 17
B.-Sz.-Mihály—	vásártérre	reg.
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este
	vásártérre	reg.
	máv.-hoz	este
	vásártérre	reg.
	máv.-hoz	este
F.-Abony felől vásártérre	d. u.	3 30
" " " " " " " " " " " "	d. u.	5 30
" " " " " " " " " " " "	d. u.	5 45
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérre	d. u.	7 42
" " " " " " " " " " " "	reg.	8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 18
" " " " " " " " " " " "	reg.	8 13

Amputáltak! Mülábakat, műkezeket továbbá, ferdénövésűek részére műtűzöket, combizületi lob-és benuulás gyógykezeléséhez szükséges „Hessing“-féle készülékeket stb. jótállás mellett, a legolesóbban készít

KELETI J. orthopaediai műntézet
zete Bpst, IV. Korona herczeg-utca 17.

Dusan felszerelt raktár mindennemű betegtoló-kocsik és székekből!

Képes árjegyzék ingyen.

BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban Magyar sikerral alkalmaztaták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos elősídi kütegek, egyszintén orr-rezesség, otvar, fagydag, láb-izzadás, fej- és szakállkorpa ellen. A **Berger-féle** kátrányszappan tartalmazza a **ta-kátrány** nak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. **Csalások elkerülése végett** határozottan **Berger-féle** kátrányszappan megrendése s az ismert védjegyre való figyelemzetes keretik. **Idült bőrbetegségeknél** sikerral alkalmaztaták a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

A gyöngébb kátrányszappan az **arcbőr tisztátalanságai** előállítására, a gyermekeknek valameny lebetegségei ellen **szérumulhatlan** bőrtisztító, **meződő és fűrdőszappan mindennemű használatul** szolgál 2517

Berger-féle glicerin-kátrányszappan

95% glicerin tartalommal és finom illattal. **Ara minden fajnak használatul** alkalmas egyúttal 35 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendő: **Benzoé-szappan** a bőr limonitására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carbol-szappan** a bőr simítására himlőhelyeknél és más fertőtlenítő szappan Berger-féle **tenyő fűrdőszappan** és **tejszópipere-szappan**, **Berger-féle gyermek-szappan** a **szépség részére** (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfoi-szappan

rozos orr, kiütés, bőrvizkötés és arcvörösség ellen **(75 kr.)**, **szépség szappan** igen hatatos.

Berger-féle kénes tejszappan

mitesszer és arctisztatlanság ellen. **Tamín-szappan** **labizsada** és hajkiváltás ellen.

Berger-féle fog-szappan köcsőgben

1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. donányosoknak. **Ara 30 kr.**, a legelőbb fogtisztító szer. A többi **Berger-féle szappanok**at illetőleg utalunk a rüpitokra. Csak **Berger-féle szappanok**at kell használni, mertán számtalan hatástalan utazatok vannak. **Mintán** Berger nevezetel hamisítások is fordulnak elő, keretik a fentebbi védjegyre, valameny mint a gyárta **G. Hell & Comp. Troppan** figyelemmel lenni. **Erdemjellet** kintetve a nemzetközi gyógyszerkiállításán **Bécsben 1882.** és **arany érem** a párizsi kiállításán **1900.**

Kapható: **Dr. Rothschnek V. Emil, Balázs E.** valamint az ország összes gyógytáraiban.

TÁTRAHÁZA

házilag kezelt klimatikus gyógyhely. **Hidegvizgyógyintézet.**

Vadregényes és fenyvesek közepette, a Magas-Tátra alján fekszik és a Magas-Tátrának legenyhébb fűrdőhelye. Kitűnő vendéglő jutányos árák mellett. Etkezés á la carte vagy pensióban. Posta- és táviradaállomás. Vasuti állomás Késmárk. Bővebb fölvilágosítással szolgál

a fűrdőigazgatóság.

Alkalmi vétel.

Széchenyi-utca végén nagy vásártér mellett, főtér közelében fekvő 4000 négyszögöl föld vagy házteleknek eladó.

Értekezhetni

Dorsch Hugó asztalosnál.

Nagyvásártér.

Katonai ügyekben

ha törvényes jogezimen alapulnak, pl. reklamáció mint családfentartó, öröklött mezőgazdaság birtokosai kivételes szabadságolások, kivételes nősülési engedélyék, önkéntesi, sorozási, utlevél, illetőségi és tisztí ügyekben a leglelkismeretesebben jár el, jogtanácsosa utján szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség.

Budapest, VIII., József-körút 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonasiroda. Tessék a czimre ügyelni s minczimű vállalatokkal össze nem téveszteti.

Balkénes iszapfürdő

lithimnes forrása.

Páratlan gyógyhatású

VESE-, HÓLYAGBAJOK-nál
ÉS KÖSZVÉNYNÉL. o o o

Kénes, nemkülönben
o ritka gyógyerejű o
MOÓRFÜRDŐI

a legjobb eredménnyel használtatnak esuzos bántalmaknál
o o o o és női bajoknál. o o o o

Villanyosfény- és villanyos vizfürdőiben,
továbbá hidegvizgyógyintézetében az

IDEGBAJOSOK ÉS
IDÜLT IZZADMÁNYOKBAN

szenvedők találnak
o o gyógyulást. o o

Teljes penzió (lakás, kénesfürdők használata és étkezés) napi 5 koronától feljebb. Munkás sanatóriumban (lakás, kénesfürdők használata és étkezés) napi 2 koronáért. Egy rekesz lithimnes savanyúvíz 25 és fél o o literes üveggel 5 korona. o o o

Szines és fehér Batiszt

Mosó Blousok remek választékban

olcsón kaphatók a

Párisi divat áruházban

a főposta mellett.

Divatos

női mosó ruha szövetek:

BATISTOK, ZEPHIREK,
ÁTTÖRT KELMÉK . . .

SZINES

ANGOLVASZNAK

COSMANOSI

SZINTARTÓ INDISCH-

FOULARD, SAVANNAH,

CHINE CSIKOS ÉS

KOCZKAS VASZNAK

Métere 27 kr.

és 32 krajezár.

SZERB ÉS CSALÁNY-

VASZNAK

15 krajezártól

22 krajezárig.

TURISTA INGEK

nagyválasztékban

SZABO LAJOS FIAI czégnél

Debreczen, Rozsátér.

A legjobb arcz-
szépitőszert a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguariájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerárban, **Aradon, szabadságtér,** valamint minden más gyógyszerárban.

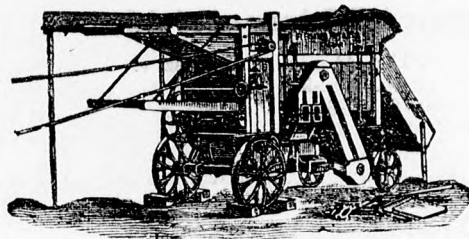
Egy tégely ára
1 ko r. 40 fillér

Egy kis tégely ára
70 fillér

FLEISCHER és TARSÁ

gépgyára és vasöntődeje, Kassán, Vám-utca 11.

ajánlja a gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit:

Cséplőkészlet, cséplőgépeit,

Bakar-élet-tisztító-rostait,

Borsajtóit s szőlőzúzóit.

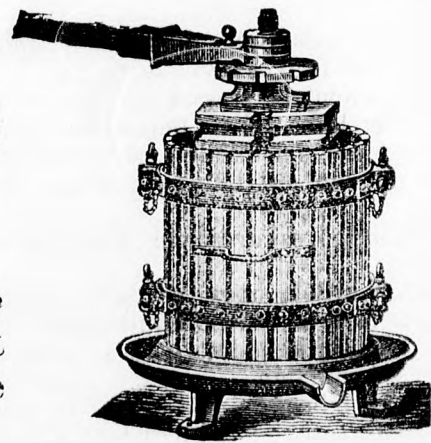
Gyárt továbbá: **MALOM, OLAJGYÁR- és SZESZGYÁR** berendezéseket **GÖZGÉPEKET, GÖZKAZÁNOKAT,** mindennemű **SZIVATTYUKAT** stb.

Bizományi raktár:

Sesztina Lajos urnál

DEBRECZENBEN.

Gazdasági gépeink s egyéb gyártmányaink árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

Szt. MARGITSZIGETI gyógyfürdő BUDAPESTEN

nyári és téli gyógyhely.

3° C. kénes hévforrás, thermai-, iszap-, villamosfény-, mesterséges szénsavas forrólug-, mindennemű gyógy- és edző- (Kneipp) fürdők. Svéd gyógyterem. Napfürdő. 150 hold árnyékos park. Csusz, köszvény, ischiss, ízületi bántalmak, emésztőszervi bajok, szivbetegség, vesebántalmak, vérszegénység, ideggyengesség ellen. — Szt. Margitszigeti üditővíz, elsőrangú szénsavval telített ásványvíz, mint asztalvíz legjobban ajánlva.